

Pro léčbu perzistentního erytému jsou doporučeny topické vazokonstriktory jako např. brimonidin, který ovšem u nás není nyní registrován. Vazokonstriktory účinně zlepšují vzhled pokožky a zmírňují subjektivní pocity horka a pálení u pacientů s erytematózní formou rosacey.

Systémová terapie

V případech závažnějších forem papulopustulózní rosacey, fymatózní a v těžších případech oční formy je nezbytná systémová léčba. Nejčastěji se využívají antibiotika tetracyklinové nebo oxytetracyklinové řady, v případě alergie makrolidy nebo metronidazol. U těžších zánětlivých stavů může pomoci léčba perorálním izotretinoinem, která však není registrována pro tuto indikaci (off label). U fulminantního průběhu lze krátkodobě podat glukokortikoidy. Léčba oční formy rosacey probíhá pod dohledem oftalmologa.

Fyzikální a chirurgická léčba

Fyzikální terapie hraje klíčovou roli v léčbě rosacey, zejména u pacientů s erytematóleangiektatickou formou onemocnění. Mezi nejčastěji využívané metody patří intenzivní pulzní světlo (IPL) a laserová terapie – pulzní barvivové lasery a Nd:YAG lasery, které cíleně působí na dilatované cévy a zlepšují vzhled pleti. U fymatózní formy rosacey je možné využít ablativní CO₂ laser nebo Erbium: YAG

laser, které mohou pomoci v redukcí fibrotických změn pleti. U některých forem rosacey je také indikována kryoterapie tekutým dusíkem, která napomáhá zlepšení vzhledu pokožky. U fymatózního typu je možné využít také chirurgickou léčbu pomocí dermabrazee nebo tangenciální excizi.

Dermoskometika

Součástí léčby rosacey je také správný výběr dermokosmetiky. Vyzkoušet je možné např. řadu ProRedness od značky Cetaphil. Ta je vhodná pro pacienty trpící rosaceou nebo citlivou pletí se sklonem k zarudnutí. Produkty obsahují šetrné složky, které chrání kožní bariéru a minimalizují riziko podráždění, jež může zhoršit příznaky rosacey. Pomáhají zklidnit pleť, zmírňují viditelné zarudnutí a přispívají k dlouhodobému zlepšení jejího vzhledu. Řada ProRedness obsahuje účinné látky jako glycerin, který působí zvláčňujícím a hydratačním efektem, panthenol podporující regeneraci pleti a kofein, který má zklidňující účinky a pomáhá redukovat otoky. Dále výtažky z lékořice, které působí protizánětlivě a zklidňují pleť a allantoin, jenž podporuje hojení pleti a zlepšuje její celkový vzhled.

K dispozici je čistící pěna, která efektivně ale jemně odstraňuje nečistoty, nadbytečný maz a make-up, aniž by docházelo k vysušování nebo porušování přirozené rovnováhy pleti. Pro denní péči je určen denní krém s tó-

novacím efektem, který poskytuje intenzivní hydrataci, ale také přirozeně zjemňuje a maskuje zarudnutí. Obsahuje i ochranu proti slunci SPF 30. Noční hydratační krém podporuje regeneraci pokožky během noci a poskytuje hloubkovou hydrataci, čímž napomáhá obnově kožní bariéry a zklidňuje pleť po celodenním vystavení vnějším vlivům.

Doporučení pro pacienty

Léčba rosacey vyžaduje individuální přístup, který zahrnuje kombinaci farmakologické terapie, správné péče o pleť a změny životního stylu. Pacienti by měli používat fotoprotektivní přípravky s vysokým SPF (minimálně SPF 50, např. řada Sensitive od Daylong), aby chránili pleť před UV zářením, které může příznaky rosacey zhoršit. Dále je důležité identifikovat a vyhnout se provokačním faktorům, jako jsou extrémní teploty, alkohol, kořeněná jídla nebo stres. Péče o pleť by měla zahrnovat jemné čistící prostředky a zklidňující přípravky pro citlivou pokožku, přičemž je vhodné se vyhnout dráždivým produktům. Pravidelná kontrola u dermatologa je nezbytná pro monitorování stavu pleti a přizpůsobení terapie, zatímco psychická podpora může pomoci pacientům lépe zvládat vliv rosacey na jejich kvalitu života. Pacienti s očními symptomy by měli být pravidelně sledováni oftalmologem, aby se předešlo vážným komplikacím, jako je zánět rohovky či trvalé poškození zraku.

LITERATURA

1. Saurat JH, Halioua B, Baissac C, et al. Epidemiology of acne and rosacea: A worldwide global study. *J Am Acad Dermatol.* 2024 May;90(5):1016-1018. doi: 10.1016/j.jaad.2023.12.038. Epub 2024 Jan 4. PMID: 38184278.
2. Ihrsky, S. A. Rosacea – současný pohled. Available from: <https://www.prolekare.cz/>.
3. Nevoralová Z, Rulcová J, Benáková N. Obličejové dermatózy. Praha: Mladá fronta; 2018.
4. Nevoralová Z. Závažná forma růžovky u 32leté pacientky. *Dermatol. praxi.* 2015;9(3):130-133.
5. Pánková R. Rosacea. 2017;11(1):6-11. doi: 10.36290/der.2017.002.
6. Dwaybová R. Lokální léčba zánětlivých lézí rosacey u dospělých pacientů. *Dermatol. praxi* 2018; 12(4): 164–166.
7. Rulcová, J. Přehled nejčastějších obličejových dermatóz. I. část. *Dermatol. praxi.* 2014;8(3):98-101.
8. Clanner-Engelshofen BM, Bernhard D, Dargatz S, et al. S2k guideline: Rosacea. *J Dtsch Dermatol Ges.* 2022 Aug;20(8):1147-1165. doi: 10.1111/ddg.14849. Epub 2022 Aug 5. PMID: 35929658.
9. Forton FMN. The Pathogenic Role of Demodex Mites in Rosacea: A Potential Therapeutic Target Already in Erythematotelangiectatic Rosacea? *Dermatol Ther (Heidelb).* 2020 Dec;10(6):1229-1253. doi: 10.1007/s13555-020-00458-9. Epub 2020 Oct 23. PMID: 33095403; PMCID: PMC7649190.
10. Sharma A, Kroumpouzos G, Kassir M, et al. Rosacea ma-

nagement: A comprehensive review. *Journal of Cosmetic Dermatology.* 2022;21:1895-1904. <https://doi.org/10.1111/jocd.14816>.

11. Taieb A, Ortonne JP, Ruzicka T, et al. Superiority of ivermectin 1% cream over metronidazole 0.75% cream in treating inflammatory lesions of rosacea: a randomized, investigator-blinded trial. *British Journal of Dermatology.* 2015;172(4):1103-1110. <https://doi.org/10.1111/bjd.13408>.
12. Stein L, Kiricik L, Fowler J, et al. Efficacy and safety of ivermectin 1% cream in treatment of papulopustular rosacea: results of two randomized, double-blind, vehicle-controlled pivotal studies. *J Drugs Dermatol.* 2014 Mar;13(3):316-23. PMID: 24595578.